

Előfizetési ár:

Postán küldve:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy hóra 3.—

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz hordva:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy hóra 3.—

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

A háború hírei.

Az olasz fronton az Isonzó mellett tegnap csend volt, csak Asiago és Brenta között volt heves tüzérségi harc. — Orosz előtörést visszavertünk. — A nyugati fronton tegnap is erős harcok folytak.

A harcterekeken a tegnapi napon az ellenség több helyt vereséget szenvedett. Az olaszok ugyan csendesebben viselték magukat, mint máskor, de azért erős ágyutüzérelést indítottak ellenünk Asiago és Brenta között, de mint a hivatalos jelentés mondja, ezenkívül egyébként nem történt fontosabb esemény.

A francia harctéren annál fokozatosabb volt a harci tevékenység. Mint Ludendorff jelenti, a flandriai és az Arras arcvonalon a tüzérségi harc változó erővel tart. Monchytól keletre rohamcsapataink kivetették az angolokat néhány árokba, amelyek még a június 14-iki harcokban az

ellenség kezén maradtak. A franciák a sötétség beálltával újra megkísérelték, hogy a Hurtebise-majortól északnyugatra tőlük rövid idővel ezelőtt elfoglalt árkokat visszavegyék. Hétszeri támadásukat visszavertük. A Champagneban az ellenség tegnap reggel erős tüzelés után a Monte Hauttól délnyugatra benyomult állásaink egyik kinyúló részébe. Este az elfoglalt terület kiszélesítése céljából megkísérelt előtörését veszteségteljesen visszavertük.

Az orosz fronton a Valeputna-szakaszon visszavertünk egy orosz előtörést, egyébként nem történt fontosabb esemény.

Politikai hírek.

A képviselőház holnap délután tartja első ülését Tisza bukása után. Ezen az ülésen fog bemutatkozni az új kormány. Az érdeklődés ez ülés iránt akkora Budapesten, hogy már napokkal ezelőtt nem lehetett belépőjegyet kapni a Ház karzatára.

Az országos munkapárt ma Budapesten értekezletet tart, amelyen Tisza kitalásra fogja buzdítani híveit és felkéri őket, hogy a holnapai képviselőházi ülésen mentől számottevően jelenjenek meg. A párt holnap magatartását a mai értekezleten beszéljük meg.

Szász Károly, még jelenleg képviselőházi alelnök egy újságíró előtt a következőket mondotta:

— Az új minisztereket a munkapárti háznap fogja bevezetni a gyűlésterembe, mert az különben is már elintézett dolognak tekinthető, hogy a háznap tisztségét és a jegyzői állásokat a munkapárt megtartja magának, csak az elnökségben nem lesz a munkapártnak képviselője. A jelenlegi elnökség egyetlen tagja sem mondott le még eddig, a lemondás együttesen fog megtörténni, hogy mikor, még nem tudom, de mindenesetre a közeljövőben.

Új főispánok.

Képviselői körökben a következő főispáni kombinációk vannak Erdélyre nézve forgalomban:

Kolozs megye: Matskási Pál. Tordaranyos: Vertán Endre. Szolnok megye: Torma Miklós. Beszterce-Naszód: báró Horváth Emil. Brassó: Zakariás János, Csik: Ugron András. Háromszék: Király Aladár. Maros-Torda: Köllő Ignác. Alsófehér: br. Bánffy Kázmér.

Tisza már megkezdte az intrikát az új kormány ellen, mint ugyanis munkapárti forrásból jelentik: Az a nézet alakult ki, hogy hat hónapra nem lehet bizalmat előlegezni a kormánynak. Ezt Khuen-Héderváry gróf a szombati tanácskozáson meg is mondta Esterházy miniszterelnöknek, míg Tisza hajlandónak mutatkozott a hat hónapi indennitásra, tekintettel arra, hogy az ő kormánya is ennyi időre kérte a felhatalmazást. Valószínű, hogy Vojnits István báró javaslatában, a négy hónapra szóló indennitásban történik megállapodás.

Békemozgalom Angliában.

Rotterdamból jelentik: Hiába akarják erőszakkal Angliában a békemozgalmat elfojtani, az napról-napra terjed. Anglia sok városában, így Glasgowban, ahol a munició-

ipar központja van, nagy tüntetések vannak és a municiós műhelyekben megkezdődtek a sztrájkok.

Terjed a forradalom.

Stockholmból jelentik: Oroszországban az utóbbi napokban a forradalom újra erősen terjed. Kronstadt nem enged az új kormánynak és a revali katonai és tengerészeti

helyőrség már elismerte az új kronstadti köztársaság függetlenségét, egyúttal kijelentette, hogy nem hajlandók a zendülők ellen vonulni.

Félnek az orosz különbékétől.

Berlinből jelentik: Itteni szocialista körökben az oroszoknak a stockholmi konferencián való részvételét nagyon kedvező jelnek tartják, mert most már az antant is mindenesetre kénytelen lesz szocialistáinak engedélyt adni a stockholmi utra, annál is inkább, mert Angliában és Franciaországban

az utolsó napokban egyre nő az orosz különbékétől való félelem.

Valószínű azonban, hogy az antant szocialistáit kormányaik arra fogják kötelezni, hogy a német szocialisták közül csak a kisebbségi pártokhoz tartozókkal érintkezzenek.

Köztársaság Görögországban.

Karlsruheből jelentik: A „New York Herald“ párisi kiadásának legutóbbi száma szerint Görögországban a köztársaságot fogják kikiáltani.

Lapunk előfizetési ára:

Negyedévre 8 K
 Egy hóra 3 K
 Egész évre 32 K
 Félévre 16 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Az orosz nép nem akar többé háborút.

Stockholmból jelentik: Oroszországban a háború elleni ellenszenv általános. A háboruspárt minden erőfeszítése dacára a munkás- és katonatanács a leghatározottabban ellenzi az offenzívát. Nincsen már orosz ember, aki azt merné hinni, hogy e háború az

orosz hadsereg győzelmével végződjék. A háború elleni ellenszenvvel együtt egyre nő az angolok iránti gyűlölet. Napról-napra ismétlődnek meg az angolellenes tüntetések, melyek alkalmakkor „Le Angliával!” fölíratu zászlókat hordanak a menetekben.

Venizelosz diktátor.

A legújabb hírek szerint Görögországban Venizelosz július elsején diktatóri hatálommal átveszi a kormányt. Ez ügyben már érintkezésbe lépett a francia, angol és olasz kormányokkal. Konstantin király elhagyta Görögországot, a hozzá hű katonai klubot bezárták, számos helyen ostromállapotot hirdettek. A király évi huszezer font, körül-

belül százezer korona tartásdíjat kap. Szó volt arról, hogy Venizelosz, Bulgária régi ellensége, agresszív politikát akar folytatni és a görög hadsereg megmaradt részével Bulgária ellen akar vonulni. A két állam között egyelőre a diplomáciai viszony még fennáll. Görögország még követet tart Szófiában.

Kronstadt a köztársaság kikiáltását követeli.

Stockholmból jelentik: A Pétervárról érkezett legutolsó jelentések szerint a helyzet teljesen élen áll. A kormány polgári tagjai és a munkások között a kronstadti események óta áthidalhatatlanná lett az űr. A helyzetet még súlyosítja az a körülmény, hogy a polgárorség sztrájkol és így a kormány semmiféle tulajdonképpen hatalmi eszközzel nem rendelkezik. A munkás- és katonatanács kisebbsége egyébként a leghatározottabban ellenzi, hogy bármiféle erőszakt alkalmazzanak a kronstadti ellen és a köztársaság kikiáltását követelik. A parasztkongresszus is a föderatív köztársaság kikiáltása mellett van. Minthogy a katonai és munkástanács egy részének más a véleménye, szakadás fenyeget a tanácsban, amelyet az eddigi közvetítési kísérletekkel nem sikerült feltartóztatni.

A borzalmak könyve.

Francia kegyetlenkedések a német foglyokkal.

A német gyarmatügyi hivatal külön könyvben számol be arról, hogyan bánt a francia kormány Kamerunban és Togóban az ott internált német polgári foglyokkal. A könyv a legborzasztóbb, a legrettenetesebb a háború alatt megjelent minden írásmű között. A középkor legvérfagyasztóbb kegyetlensége, a legagyafurttabb és legválogatottabb kínzása sem lehetett olyan, mint amelyet egy Venére nevű vadállat, a „grand nation” kultúria kiesztet, hogy a védtelen német polgári foglyokat kinozza és gyötörje.

Ennek a Venére nevű haramiának a neve tovább fog élni a kultúra történetében, rémképként fog jelentkezni az emberek boszorkányos éjjelein, riasztani fogja a művelt világot időtlen időkig, mert a huszadik században, a humanizmus és a kultúra fejlettségének idejében, tetteivel a legsötétebb középkor rémületeit idézte vissza. Lepattant róla az a vékony máz, ami Franciaországban kulturát jelent s kitört belőle a vérszomjas duvad, az elvetemült gonosztevő, az állat az emberben, az igazi francia, aki vakon és engesztelhetetlenül tud gyűlölni, akiben nincs megértés, nincs értelem, aki a történelmével számtalanszor bebizonyította, hogy sötétebb rokonaitól csak abban különbözik, hogy neki a lelke fekete.

Venére, a gyarmat vezetője a foglyokat korbáccsal, ökölcspásokkal, puskatűz ütésekkal szorította a legnehezebb, de a leghaszontalanabb munkára, csak hogy gyö-

törje őket. Három-négy szerencsétlen fogoly mögé egy-egy néger katonát állított, akiknek úgy adta át őket, hogy: ime, itt vannak a ti rabszolgáitok. Ha nem engedelmességetek, üssétek, ha ellenszegülnek, szurjátok le.

A tropikus forrásban hajadonfővel és mezitláb kellett járniuk a üzforrású kővenken s pusztá kézzel szedte ki velük a kővek közül a késétességű fűszálakat. Követ töretett velük s a tört követ a tengerbe szóratta. Enni kaptak valami szeméiből készült holmit, de vizet nem adott nekik. Csoportokban küldte őket a legégetőbb napon kilométerekre fekvő kutakhoz.

A lákás egy fa-barakkban volt, ahol rettenetes büzben, piszokban, telve férgek és élősdiek között szellőztetés nélkül győmszótta őket össze, s nem adott időt arra, hogy kilakarítsák. Ha valaki beteg volt, maláriát kapott, vagy egyéb, itt számtalan ok miatt betegedett meg, bevitték a betegháza, de enni nem adtak neki. Dr. Rudolf Simon naplójából idéz a könyv: „Egyszer bejött teljesen ittasan Venére a konyhába s a sőtétben éles, szöges korbácsával rémesen össze-vissza verte a foglyokat.” A leírás elmondja azokat az eseteket, mikor a betegháza a hüvelykzsoritás utáni betegséggel jöttek az emberek. Maga a hüvelykzsoritó-intézmény megszegyeníténé a „legelmesebb” spanyol inkvizitort is. Két foglyot a hüvelykujjuknál fogva kötöttek össze egy lánccal, amelynek közepén igen nagy súly lógott le. Ezt a súlyt kellett a szerencsétleneknek cipelniük, míg csak össze nem rogytak. Nem engedte pihenni őket, mert olt volt a korbács, amely véres hurkákat szabott az áldozatok hátaiból.

Egy igazi mágns.

Követendő példa.

A Gazdák Lapja írja: A birtokpolitikáról, a vele kapcsolatos szociális és gazdasági szempontokról annyit beszéltek már és annyit irtak róla, hogy az ember szinte unottan vesz tudomást minden újabb kezdeményezésről, arra gondolván, hogy úgy sem lesz belőle semmi. A demokratikus birtokpolitika egyik legkiválóbb hirdetője, gróf Széchenyi Aladár ezt a sok szöfecsérlest elunván, a tettek terére lépett. Levelet intézett a Magyar Gazdaszövetséghez, amelyben kéri, hogy hitbizományának egyik tabaujmegei 1600 holdas birtokán alaktison földbérlő szövetkezetet. A nemes gróf arra törekszik, hogy a hitbizományhoz tartozó ingatlanokat lehetőség szerint szövetkezeti bérletek útján hasznosítsa. Ugyanez alkalommal felajánlotta a Magyar Gazdaszövetség rokkantügyi bizottságának monoki kastélyát, annak parkjával együtt, hogy abban a bizottság olyan családtalan és jómagukkal tehetetlen rokkant katonákat helyezzen el, akiknek gondozása más-

különbben falujukban és rokonaik körében lehetetlen lenne. A Magyar Gazdaszövetség igazgató-választmánya ezt az igazán nemes szívű ajánlatot örömmel vette tudomásul és elhatározta, hogy a kisczardák érdekeiért nemcsak beszélő, de cselekvő gróftól üdvözlő és minden erejével támogatója úgy a szövetkezeti földbérletek létesítésében, mint a monoki rokkanttelep berendezésében. Kiváncsian várjuk, hogy a gróf Széchenyi István fellépésére emlékeztető elhatározó lépést hány szociálisan gondolkozó nagybirtokosunk fogja utánozni.

Eszmeesere egy párt története körül.

Örvendetesen megállapítható, hogy a kolozsvári Függetlenségi párt története iránt úgy az ellenzéki sajtó, mint egyesek — még ebben a politikailag lázas időben is — elég szép érdeklődést tanúsítanak.

S minthogy a párttörténet most már külön kiadásban is megjelent, kívánatos volna, hogy az eddigi adatok kiegészítést nyerjenek, mintegy vezérfonalul a részletes feldolgozásra. 1867-ben a március 17-iki tisztújítás a „Polgári Társalkodó” elnökévé Szász Gerőt, pénztárnoknak id. Magyar Mihályt, a későbbi városi tanácsost, gazdának Kele Izraelt, jegyzőnek Papp Áront és könyvtárosnak Lugosi Istvánt választotta.

Kolozsvár középosztályának, kereskedői és iparos társadalmának akkor még közös kaszinója volt, mely a „Kolozsvári Kör” megnevezéséig a jelenlegi Donogán (akkor Wolff) ház emeletén volt berendezve. Miután egy érdeklődő figyelmetetett, hogy Szász Gerő kezdetben Deák-párti volt és hogy az iparosok az 1881-iki választás döntő tényezői valának, ennél fogva ideiktatom, hogy fentemlített polgári kaszinóban Kagerbauer Antal építész, Kirmájér Károly ács, Rignát József mészáros, id. Bréver János kalapos, id. Wargha Dániel tímár, mint a 67-iki kommunitás iparos tagjai szerepeltek; Benigni Samu mészáros akkor kiszorult a póttagok közé. Az akkori kereskedők közül pedig centumpáterek voltak: Ákontz János, id. Stein János, Wagner Frigyes, Tally Mihály, Bogdán István, Pap János, Sallay István, (kiről fennmaradt a közmondás: „ugy vágja, mint Sallay a szappant!) Karvázy József, Korbuly Bogdán, id. Tauffer József; a póttagok közé került Korbuly Gergely. Wendler Frigyes városi főbíró nyugdíjazását kérvén, a városi tisztújítással Pál Sándor főkor-mányszéki titoknokot bízták meg, melynek eredményeként többek közt Szentkirályi Zsigmondot polgármesternek, Csizsár Samut főkapitányának és Makoldi Samut (a későbbi polgármestert) városi törvényszéki elnöknek választották.

Az első alkotmányos tisztikar és képviselőtestület 1867 augusztus 31-én, szombaton tette le az esküt ezelőtt 50 évvel. Városunkban tulajdonképpen ezzel indult meg a politikai pártok szervekedése is, amennyiben október 27-én már orsz. képviselőválasztás volt, mikor is a balpárt győzött.

Azonban Kossuth Lajos Tódor a győztes jelölt, november 27-én nyílt levelet intézett az olaszországi Susából a kolozsvári választókhoz, hogy a magyar nemzet soha sem fog megnyugodni a gondolatban, hogy az Árpádok hona az osztrák birodalom kiegészítő felévé süllyedjen alá s éppen ezért mint a 67-iki kiegyezés ellenzője már atya elvei alapján sem vállal mandátumot.

A balközép csak 1868 március 17-ikén alakult meg a nagyváradi „Sas” vendéglőben a Nyáry-párt programja alapján, miért tagadhatalan, hogy ifj. Kossuth megválasztása Kolozsvárt a szélsőbal diadala volt. Az is tény, hogy a függetlenségi párt megalakulásakor a városi párt első elnöke dr. Mály István, a megyére kiterjedő vidéki párt elnöke pedig Haller Rezső lett; ugyanakkor a szabadalvúpart vezetőségének is hasonló kettős szervezete volt, mely aztán utóbb megszűnt.

A Bartha-Ugron választásnál a kor-teskedés terén nemcsak a tulajdonképpen

pártintézőség tett ki magáért, de az ifjuság is, sőt a tordai vásárról kocsisorban megérezhető iparosság, a feleki oláhhóhat kísérő földészek s az egész utca népe s főként a piaci kofák kiabáltak az oláhok fülébe a Bartha és Ugron neveket.

Óreg Ugron Gábor mondta Tisza Kálmánról, hogy olyan, mint a kéményseprő, minél magasabbra emelkedik, annál kormosabb lesz.

Vajjon mi a véleménye ifj. Ugron Gábornak az ifj. Tiszáról? De vajjon onnan a fellegekből mit szól a vén rabonbán a fia belügyminisztersegehez?

De hát hadd legyen rendszerváltozás az egész vonalon és épen ezért még azon se lehetne csodálkozni, ha pl. Kolozsvár közönsége dr. Apáthy Istvánt kívánná látni a főispáni székben.

Végül visszatérve pártunk története feletti eszmecsere, tessék a régi gárda tagjainak a régebbi, az újabbaknak az újabb események részleteit, mint összegyűjtendő adatokat a párt rendelkezésére bocsátani a föltálalható pártjegyzőkönyvekkel együtt. A politikai cenzura megszűnésével pedig a helybeli ellenzéki sajtóorgánumok bizonyára készséggel adnak helyet a további adatgyűjtés folytatására és kritikai helyreigazítására.

Egy régi 48-as.

HIREK

Kolozsvármegye az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett.

Kolozsvármegye törvényhatósági bizottságának állandó választmánya ma délelőtt gróf Bethlen Ödön főispán elnökle alatt gyűlést tartott, amelyen a holnapi közgyűlésen előforduló tárgyak felett tanácskoztak. Ezek között első helyen a következő átiratok vették igénybe az érdeklődést:

1. Bars vármegye és Kisküküllő vármegye közönségének átiratai az általános titkos választói jog ellen.

2. Heves vármegye és Bars vármegye közönségének átirata gróf Tisza István és kormányzata iránti bizalom nyilvánítása érdekében.

Az első átiratra vonatkozólag Dózsa Endre alispán indítványára úz szövege hat ellenében kimondta az állandó választmány, hogy a holnapi közgyűlésen indítványozni és javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy mondja ki Kolozsvármegye közgyűlése, hogy az általános, egyenlő és titkos választói jog behozatalát helyesli.

A második pontra nézve ajánlani fogja az állandó választmány a közgyűlésnek, hogy Heves és Bars vármegyék átiratai felett térjenek napirendre, azonban a királynak a Tisza iránt kifejezett bizalomhoz hozzájárulnak és Sándor János volt belügyminiszternek külön feliratban köszönik meg, hogy a vármegyét és tisztikart e nehéz időkben töle telhetőleg igyekezett munkájában megsegíteni.

— **A hatósági élelmiszerraktárok sorsa.** Gróf Bethlen Ödön, mint kormánybiztos-főispán állította fel Kolozsvárt azokat az élelmiszerraktárokat, amelyek különben ezen a téren hasznosan és közmegelegedésre működtek. Az élelmiszerraktárok sorsára is befolyást gyakorol a kormányválság, gróf Beth-

len Ödön beadta lemondását a főispánságról s így a vezetése alatt álló élelmiszerraktárok is gazdát cserélnek. Ezeket az üzleteket most a város veszi át és kezelni fogja az eddigi gyakorlat szerint tovább. Most, hogy a hatósági üzletek legközelebb gazdát cserélnek, megállapítjuk, hogy Bethlen Ödön gróf vezetése alatt igen fontos feladatot töltöttek be és a nemes grófnak érdeme marad, amit a közlélmézés téren végzett. Kívánjuk, hogy a városi hatóság is híven kövesse az előd nyomdokait.

— **A Kolozsvári Takarékpénztár** a cigánysori tűzkárosultak javára ezer koronát adományozott.

— **Adományok.** A harctérről sebesültlen vagy betegen visszaérkező harcosaink ápolására fordítandó költségekre folytatolag dr. Czikkimántori Ottó kezéhez begyűlt adományok 1917. március hó 22-étől június 15-ig. Népbank 60 K, Emke hivatalnokai április hóra 18 95 K, Erdélyrészi magy. jelz. hitelbank tisztviselői és hivatalnokai április hóra 27 50 K, levelezőlapok értékesítése által befolyt összeget a központi iroda beküldi 7 60 K, Vöröskereszt központi iroda gyűjtőív mellett 11 04 12 K, Kir. ügyészség tagjai 12 K, özv. báró Wesselényi Miklósné április hóra 100 K, Adorján János április hóra 20 K, Adorján Jánosné április hóra 10 K, a központi iroda gyűjtőíve mellett 1300 K, levelezőlap áruhásból a központi iroda küld 8 10 K, Hadsegélyző hivatal jegyzék mellett küld 102 32 K, Erdélyrészi magyar jelzőlog hitelbank hivatalnokai május hóra 26 80 K, Emke hivatalnokai május hóra 18 35 K, idb. báró Wesselényi Miklósné május hóra 100 K, báró Huszár Margit husvétii süteményárulásból befolyt összegről elszámol 3609 17 K, báró Bánffy Zoltánné husvétii templomi és utcai gyűjtéséről befolyt összegről — elszámol 13021 71 K, Adorján János május hóra 20 K, Adorján Jánosné május hóra 10 K, a királyi ügyészség tagjai adománya 11 K, Kholen Marta férj. Schmied Róbertné adománya 20 K, Emke hivatalnokai jun. hóra 18 45 K, az Erdélyrészi magyar jelz. hitelbank hivatalnokai június hóra 26 50 K, Központi iroda küld gyűjtőív mellett 1297 08 K, dr. Széki Tiborne özv. Széki Miklósné elhalálozása alkalmából 100 K, idb. báró Wesselényi Miklósné június hóra 100 K, kolozsvári kir. ügyészség tagjai újabban 31 50 K, Sándor István 6 K, Adorján János június hóra 20 K, Adorján Jánosné jun. hóra 10 korona. Tehát az adományok végösszege 1917. március 22-étől június 15-éig 21217 22 K.

— **Husz vagon dohányt elloptak Szabadkán.** Szabadkaról jelentik: Nagy dohány-csempészesnek jutott nyomára a szabadkai rendörség. Kiderült, hogy a szabadkai vasuti állomáson át Németországba irányított negyven vagon alban dohányból csak husz vagon került rendeltetési helyére, a többi nyomtalanul eltűnt. A nyomozás során annyit megállapítottak, hogy vasutasok dohánykereskedést folytattak Szabadkán és a környéken. A házkutatások során egészen kifizetésű vasuti alkalmazottaknál nagy összegeket találtak. A nagy dohánylopás ügyében a rendörség és a csendörség folytatja a nyomozást.

— **Nagy vihar Nagyváradon.** Nagyváradról írják: A hosszas szárazság után végre megérkezett a várva várt eső. Déli 1 óra tájban vészterhes felhők borították be a láthatárt s csakhamar kitört az óriási vihar. Villámok cikáztak, dörgött, a fákat tépázta a vihar ereje. Az eső pedig valósággal ömlött. Az esővel egyidejűleg sűrű jég hullott. A szőlőkben azonban így is okozott csekélyebb kárt. A csatornák és utcai folyókák csakhamar megteltek a szennyes áradattal s mivel a rengeteg vizet a csatornák nem fogadhatták be, ömlött a víz, ahol utat talált. A kórház-utcai csatorna ezuttal is teljesen rossznak bizonyult. A hegyről lezuduló víztömeget nem tudta levezetni s mint minden ilyen nagy esőzénél, a hegyről a víz és a

víz által lesodort sár Kórház-utca közepén rohant le a Rákóczi-utra. A kórház kapujától az irgalmasok épületéig mint egy tenger terült el a piszkos, sáros áradat. Mikor az eső elállott, a város főutvonalának ezen részén araszos sár fektette meg az aszfaltot s megakasztotta a közlekedést. Csak mikor az utcaseprők az utakról félrekapták a rémséges sarat, indult meg a közlekedés. Az égiháboru alatt a villám több helyen lecsapott. Így Körös-utcán lecsapott Grünbaum Vilmos asztalos műhelyébe. Alig szünt meg a hatalmas csattanás, a tető kigyuladt. A kivonult tűzoltóknak csak nagy fáradtság után sikerült a tüzet eloltani. A tetőzet egészen leégett. De elégett sok faanyag is, ezek között a katonák részére készült cipő fatalp.

LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

Minisztertanács.

Budapest, június 20.

Ma délután három óraker az új kormány minisztertanácsot tartott, amelyen megbeszélés tárgyát képezte a kormánynak előterjesztendő programja.

A pétervári munkás- és katonatanács távirata Budapesten.

Budapest, június 20.

A magyarországi szociáldemokrata párt titkársága ma Stockholmon át táviratot kapott Pétervárról, amely így szól:

A pétervári munkás és katonatanács utasítására közliöm, hogy a tanács június 2-án tartott ülésén elhatározta, hogy a június 26-tól július 8-ig tartandó általános nemzetközi szociális értekezletet hívott össze. Aláírás: Cseize elnök.

A görög király Badenbadenben.

Budapest, június 20.

Berlinből jelentik: Konstantin görög király Luganoból egyenesen Badenbadenbe megy.

Újabb elsüllyesztések.

Budapest, június 20.

Berlinből jelent az admirális: Buvárhajóink az északi elzárt területen újabb 36.000 tonnát súlyesztettek el. A Földközi-tengeren működő egyik buvárhajónk Klatt tengerész főhadnagy parancsnokságával tizenötödikre virradolag a messinai uttól délre elsüllyesztett egy ismeretlen felfegyverzett 4000 tonnás gőzöst. Tizenötödiken ugyanazon vidéken két erőn felbontott kísérő meustet megtámadott. Másfél óra alatt az egyik kísérő menéből, amely három gőzösből állott, kilötte a két legnagyobb hatezer, illetve négyezer tonnával, a másikkól pedig, amely két gőzösből állott, a legnagyobb, az ötezer tonnás gőzöst lötte ki.

Budapesti kereskedők Angliának akartak cukrot csempészni.

Galiciakkal játsztak össze.

Budapest, június 20.

A fővárosban fűszeres kereskedőknél százezer drb cukorjegy van forgalomban. Megállapították, hogy egy fővárosi nyomda ötszázezer példányban nyomott hamis cukorjegyet. Ma délelőttre negyven kereskedőt beidőztettek a rendőrségre. A cinkografust, aki a hamisításhoz a szükséges kliséket készítette, letartóztatták. Az említett kereskedők összejátszottak a jegyhamisítókkal, akik galiciaiak és Angliába akarták kicsempészni a cukrot. A hazaáruló cukoreszalók a cukorközpont szerint eddig néhány ezer métermázsa cukorral megkárosították a fővárost, ahol jelenleg érezhető is a cukorhiány.

A duma a háboru mellett.

Budapest június 20.

Stockholmból jelentik: Ugy látszik, az orosz dumaképviselők között az amerikai és angol pénz erősen dolgozik. A duma ugyanis titkos ülésben határozatot fogadott el, amely a különbékét, vagy a fronton való hosszabb nyugalmat a szövetségesek elleni árulásnak minősíti és az offenzíva haladéktalan megkezdését követeli.

Az olasz kormányválság.

Budapest, június 20.

Luganóból jelentik: A római Messagero jelentése szerint az intervencionisták remélik, hogy a jelenlegi válság még a kamara megnyitása előtt elsimul. Ez annál kívánatosabb, mert különben a parlamentben a kormány nagyon kellemetlen támadásoknak volna kitéve.

Oroszországtól nem sokat várhat az entente.

Budapest, június 20.

Rotterdamból jelentik: Masaryk tanár, aki Londonból, ahova kiszökött, Pétervárra utazott, táviratot küldött egy londoni barátjának, amelyben az oroszországi helyzetet a legsötétebb színekkel ecseteli. Az orosz sereg — írja Masaryk — jóformán már nem is akcióképes. A legtöbb, amit tőle várni lehet, az, hogy állásait megtartja és az ellenséges erők egy részét leköti. A francia hadvezetőségnek igaza van, ha Amerikától kér katonai segítséget. A háborút a francia, olasz és macedóniai fronton a legnagyobb eréllyel kell folytatni. Ezeknek a frontoknak valamilyen kell a döntésnek megtörténnie, mert a keleti fronton ez már nem lehetséges.

Spanyolország ellenünk.

Budapest, június 20.

Berlinből jelentik: A londoni lapok egyikében abban a meggyőződésben, hogy az események Spanyolországot döntés elé viszik. A Daily News jelenti, hogy a hadsereg nyílt lázadásban van és hogy a helyzetnek forradalmi jellege van. Eddig mindig azt hitték, hogy a spanyol hadsereg német-

barát. Ez, amennyiben csak a vezérkarról volt szó, így is volt egész az utolsó időkig. Néhány hónap előtt spanyol vezérkari tiszték küldöttsége meglátogatja az angol frontot, amire a dolgok Spanyolországban megváltoztak. A Daily News megjósolja, hogy Spanyolország hamarabb szakít Németországgal. A Daily Express szerint Spanyolországban teljesen a hadsereg a hatalom. A helyzet teljesen hasonló ahhoz, amely Oroszországban volt a forradalom kitörése előtt. A kormánynak egyáltalában nincsen hatalma a tulságosan hatalmas hadseregen.

Színház.

Téli Színház.

Szerda: Hoffmann meséi. (Dr. Székelyhidyi Ferenc vendégjátékával. Részben és mérsékelttel emelt helyárral.)

Csütörtök: Csárdáskirálynő. (22-edszer.)

Péntek: Mignon. (Dr. Székelyhidyi Ferenc és Marschalkó Rózsi együttes vendégjátékával. Részben és mérsékelttel emelt helyárral.)

Szombat: D. u.: Királynőm, meghalok érted! (Ujdonság 7-szer. Mérsékelt helyárral.)

Szombat: Este: Dollárpapa. (Ujdonság 7-edszer.)

Vasárnap: D. u.: Egy Magyar nábob. (10-szer. Mérsékelt helyárral.)

Vasárnap: Este: Vengerkák. (7-edszer.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Marschalkó Rózsi és Székelyhidyi Ferenc dr. bucsufellépése. Pénteken este fejezik be három estéből álló vendégjátékaikat Marschalkó Rózsi és Székelyhidyi Ferenc dr. Ez alkalommal Thomas „Mignon“-ja fog színrekerülni Marschalkó Rózsiával a címszerepben és Székelyhidyi Ferenc dr. a Meister Vilmos szerepében. Székelyhidyi dr. Meister Vilmosát ismeri már a közönség, új lesz azonban mint Mignon Marschalkó Rózsi, kinek az egyik legbrilliansabb szerepe, mellyel az Operaházban úgy a közönség, mint a fővárosi sajtó előtt a legjobb nevet biztosította magának. A pénteki bucsufellépést részben emelt helyárral tartják meg.

Dollárpapa. — Vengerkák hetedszer. Szombaton este a „Dollárpapa“, vasárnap este pedig a „Vengerkák“ fog színrekerülni. Mind a két darabnak ez lesz a hetedik előadása. Jegyek előre válthatók a színház pénztáránál.

A menekülő élet. Az amerikai filmgyártás legcsodásabb remekét, a „Menekülő élet“ című 4 felvonásos rejtélyes történetet pénteken és szombaton a Szinkör-mozgó, vasárnap az Egyetem-mozgó fogja bemutatni.

Henny Porten — az Egyetem-mozgóban. Pénteken Henny Portennel a főszerepben „Öfensége“ lesz az Egyetem-mozgóban látható.

Két órás előadások az Urániában. Pénteken és szombaton két órás előadások lesznek az Uránia-színházban. Bemutatásra fog kerülni a „Néptribun“ című 3 felvonásos Nordisk-dráma és a „Bakfis-kaland“ című 3 felvonásos Nordisk-vígjáték.

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos:

Magyary Mihály

Szerkesztő: Dr. Polcz Radó ügyvéd.

Az ELLENZÉK telefonszáma 9.

NYILT-TÉR

Hirdetés. A Kolozsvári Gazdák Hiteleszövetkezete igazgatósága az érdekelteket tisztelettel értesíti, hogy az intézetnél elhelyezett betétek kamatlábát folyó év július hó 1-től kezdve 1%-kal leszállította.

Szinkör-mozgó.

Előadások	Előadások
hétköznapokon:	ünnepek- és vásárnap
Első előadás 4 órákor	Első előadás 2 ó
Második - fél 6	Második „ 4 fél „
Harmadik 7	Harmadik „ 5
Negyedik fél 9	Negyedik „ 7 fél „
	Ötödik „ 8
	Hatodik „ 10 fél

Műsor:

Szerdán és csütörtökön

Rylandy pályamester.

Pénteken és szombaton

Menekülő élet.

Helyárrak:

Pályahelyülés 1-50 kor.
Földszinti ülés 1 kor.
Alsó erkély 70 fillér.
Felső erkély 50 fillér.